

DEPARTAMENTUL DE RELAȚII EXTERNE
al Patriarhiei Moscovei

Sinodul Bisericii Ortodoxe Ruse și-a exprimat dezacordul față de rezoluția privind înființarea „Bisericii Ortodoxe Române în Ucraina”

Serviciul de Comunicare al DREB, 12.03.2024. În data de 12 martie 2024, la ședința Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse, s-a pus în discuție hotărârea Sinodului Bisericii Ortodoxe Române din 29 februarie 2024 privind înființarea „Bisericii Ortodoxe Române din Ucraina” și nerecunoașterea valabilității pedepselor canonice aplicate clericilor aparținând Bisericii Ortodoxe din Moldova, primiți fără carte canonică de eliberare în „Mitropolia Basarabiei” a Patriarhiei Române (Condica nr. 29), relatează Patriarchia.ru.

În comunicatul ședinței sinodale a Bisericii Ortodoxe Române din 29 februarie 2024, se afirmă „binecuvântarea, încurajarea și sprijinirea inițiativelor comunităților ortodoxe române din Ucraina de a

restabili comuniunea cu Biserica Mamă – Patriarhia Română prin intermediul organizației lor juridice în cadrul structurii religioase sub numele de „Biserica Ortodoxă Română din Ucraina”, precum și faptul că „toți clericii ortodocși români... din Republica Moldova, care se întorc în Mitropolia Basarabiei, sunt clerici canonici... iar orice sancțiune disciplinară impusă lor din cauza apartenenței lor la Biserica Ortodoxă Română este considerată nevalidă și neîntemeiată, conform hotărârii sinodale nr. 8090 din 19 decembrie 1992” cu privire la înființarea „Mitropoliei Basarabiei”.

Asemenea acțiuni ale Sinodului Bisericii Ortodoxe Române au primit în repetate rânduri o evaluare canonică corectă din partea Sinoadelor Arhieresti și a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse:

în hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse din 22 decembrie 1992 (Condica nr. 105) adoptată în legătură cu înființarea „Mitropoliei Basarabiei”, poziția patriarhului și a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse cu privire la această problemă a fost aprobată la Sinodul Arhieresc al Bisericii Ortodoxe Ruse în anul 1994;

la Sinodul Arhieresc din 2004, care a remarcat cu îngrijorare apariția informațiilor „despre încercările de extindere a activității „Mitropoliei Basarabiei” dincolo de hotarele Moldovei, fapt care poate accentua tensiunile deja existente dintre Biserici”;

în declarația Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse din 7 noiembrie 2007 (Condica nr. 108) cu privire la înființarea episcopilor în cadrul „Mitropoliei Basarabiei” pe teritoriul Republicii Moldova și Ucrainei, cu centre eparhiale în orașele Bălți, Cantemir și Dubăsari, unde deja existau episcopi ortodocși înscăunați canonic și numele acestor orașe sunt menționate în titlurile arhierilor eparhiali ai Bisericii Ortodoxe din Moldova. În declarația Sfântului Sinod din 7 noiembrie 2007 s-a subliniat, de asemenea, că în cadrul Episcopiei Basarabiei de Sud „intră „fosta Episcopie de Cetatea Albă și Ismail”, adică o regiune care face parte din Biserica Ortodoxă Ucraineană și care are episcopi numiți după denumirea acestor orașe”.

la Soborul Arhieresc din 2008, s-a exprimat îngrijorarea în legătură cu acțiunile unilaterale ale Patriarhiei Române, care subminează bazele tradiționale ale relațiilor dintre Bisericile Ortodoxe și reprezintă o amenințare la adresa unității ortodoxe în ansamblu. La data de 25 octombrie 2023, Sinodul Bisericii Ortodoxe din Moldova (Condica nr. 11) în baza hotărârilor canonice (Canoanele Apostolice 12, 15, 32, 33; Canoanele Sinodului IV Ecumenic 11, 13, 20, 23; Canonul al 17-lea Trulan; Canoanele Sinodului Antiohian 3, 6, 7, 8, 11; Canoanele Sinodului din Laodiceea 41, 42; Canonul din Sinodul de la

Sardica 9; Canoanele Sinodului de la Cartagina 23, 106; Canoanele Sinodului I Ecumenic 15, 16) a caterisit șase clerici care au trecut cu bună-știință în „Mitropolia Basarabiei” a Patriarhiei Române, aceștia fiind primiți fără carte canonică de eliberare.

O serie de slujitori ai Bisericii Ortodoxe din Moldova, care ulterior au făcut o trecere similară în „Mitropolia Basarabiei”, au fost opriți de a oficia cele sfinte, până la posibila lor pocăință.

Membrii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse au constatat cu mare regret că hotărârile sus menționate ale Sinodului Bisericii Ortodoxe Române contravin direct sfintelor canoane, în special canoanelor 11, 12, 31 și 32 ale Sfinților Apostoli, canonului 2 al celui de-al II-lea Sinod Ecumenic, canoanelor 5 și 8 ale celui de-al III-lea Sinod Ecumenic, canonului 13 al celui de-al IV-lea Sinod Ecumenic, canonului 17 al Sinodului de la Trulan (Cinci-Șase Ecumenic), canoanelor 13 și 22 ale Sinodului local de la Antiohia.

Exprimându-și în mod hotărât dezaprobarea față de aceste hotărâri, Sinodul Bisericii Ruse a prevenit că în cazul implementării lor ulterioare, acestea vor conduce inevitabil la consecințe grave atât pentru relațiile bilaterale dintre Bisericele Ortodoxe Rusă și Română, cât și pentru unitatea Bisericii Ortodoxe în ansamblu.

S-a subliniat că acei clerici ortodocși români menționați în hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române „care se întorc în Mitropolia Basarabiei” nu au aparținut niciodată acesteia în realitate, precum și nici Patriarhiei Române în general. Hirotoniile acestor clerici au fost săvârșite în Biserica Ortodoxă Rusă și sancțiunea impusă lor s-a făcut din cauza încălcării jurământului preoțesc și a altor abateri canonice, și nu din cauza apartenenței lor la Biserica Ortodoxă Română, în care nu pot trece fără o carte canonică de eliberare.

Participanții la întrunire au mai amintit că cel de-al 17-lea canon Trulan prevede ca „nici un cleric, indiferent de rangul său, să nu aibă dreptul să fie transferat la o altă biserică fără carte canonică de eliberare de la episcopul său”, precizând că cel care încalcă această regulă „va fi excomunicat el însuși, împreună cu cel care l-a primit în mod necinstit”.

Președintele Departamentului de Relații Externe al Bisericii, Mitropolitul Antonie de Volokolamsk, a fost însărcinat să studieze în continuare acțiunile Patriarhiei Române și să facă propuneri în vederea analizării acestora de către Sfântul Sinod.

Membrii sinodului și-au exprimat sprijinul față de Biserica Ortodoxă Ucraineană, Biserica Ortodoxă din Moldova, față de Întâistătătorii, arhieriei, preoții, monahii și laicii lor în legătură cu acțiunile ne-canonice din partea Sinodului Patriarhiei Române.

